

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІНІК

Оксана КОВАЛЬ

«29» вересня 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. проректора з
науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«29» вересня 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІНІНОТ

Святослав ПИТЕЛЬ

«29» вересня 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація»

ступінь вищої освіти – магістр

галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність – 053 Психологія

освітньо-професійна програма – «Психологія перемовин та медіація»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	1	2	30	15	5	6	94	150	2
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150	2

29.09.2023
[Signature]

Тернопіль – ЗУНУ, 2023

Робочу програму склала:

доцент кафедри психології та соціальної роботи к.юр.н., **Оксана ЯРЕМКО**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 3 від «29» вересня 2023 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Психологія» протокол №2 від «29» вересня 2023 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Гарант ОП «Психологія перемовин та медіація», д.психол.н., професор

Сергій ШАНДРУК

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ ТА МЕДІАЦІЯ»**

1. Опис дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація»

Дисципліна «Правове регулювання конфліктів та медіація»	Галузь знань, спеціальність, ОПП, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	галузь знань 05 Правове регулювання перемовин	Статус дисципліни вибіркова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 3	спеціальність 053 Психологія	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна - 2</i>
Кількість змістових модулів – 3	Освітньо професійна програма – «Психологія перемовин та медіація»	Лекції: <i>Денна – 30</i> <i>Заочна - 8</i> Практичні заняття: <i>Денна – 15</i> <i>Заочна – 4</i>
Загальна кількість годин – 150	ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота: <i>Денна – 94</i> <i>Заочна - 138</i> Індивідуальна робота – 5 Тренінг – 6
Тижневих годин – 12,5 год. з них аудиторних – 6 год		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація»

2.1. Мета вивчення дисципліни Мета - забезпечити професійне оволодіння майбутніми спеціалістами теоретичними знаннями і практичними навичками у сфері регулювання переговорів як одного із видів альтернативних способів вирішення спорів.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Для досягнення визначеної мети треба, щоб студенти:

- засвоїли та вільно оперували спеціальною правовою термінологією із переговорів як альтернативних способів вирішення спорів;
- знали поняття, сутність, правову природу і види переговорів, їх відмінність від інших видів альтернативних способів вирішення спорів;
- розуміли сутність, призначення, етапи і особливості переговорного процесу;
- знали і практично застосовували найбільш важливі джерела правового регулювання переговорного процесу, а також розуміли перспективи розвитку національного законодавства у сфері переговорної діяльності;
- знали особливості правового регулювання токсичних прийомів, які застосовуються під час ведення переговорів
- вміли давати оцінку конфліктній ситуації, ефективно здійснювати переговорні процедури у різних видах переговорів, опираючись на законодавчу базу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ПЕРЕГОВОРИ: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ І МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТИ

Тема 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація». Генеза правового регулювання інституту переговорів

Поняття навчальної дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація». Предмет і методи вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація». Система навчальної дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація».

Роль навчальної дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація» у формуванні професійної культури і правосвідомості. Взаємодія навчальної дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація» з іншими навчальними дисциплінами. Джерела навчальної дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація».

Історія зародження переговорного процесу. Історичні форми переговорного процесу. Генеза правового регулювання інституту переговорів. Зв'язок переговорів із правом (законом), владою та силою.

Література: 59, 60, 62, 76, 80.

Тема 2. Переговори і переговорний процес: теоретико-правові засади

Поняття «перемовини», «переговори», «переговорний процес», «переговорна діяльність». Правова природа переговорів відповідно до сфер зародження переговорного процесу (військова, торговельна, дипломатична, трудова).

Сутність правового регулювання переговорного процесу через призму основоположних принципів права та моральної складової. Типи переговорів. Класифікація переговорів. Види переговорів.

Компоненти переговорного процесу (статус учасників та їх сприйняття одне одним; проблемна ситуація; цілі учасників; комунікація та спільна робота; узгоджені правила і норми; ресурси; взаємоприйнята угода). Етапи переговорного процесу. Стратегії і тактики переговорів.

Література: 59, 60, 62, 63.

Тема 3. Міжнародно-правові основи переговорів

Паризька хартія для нової Європи від 21.11.1990 р. Статут ООН від 26.06.1945 р. Способи вирішення міждержавних проблем: війна і диктат; переговори і угоди. Принципи міжнародного права: незастосування сили, мирне вирішення спорів, невтручання, співпраця, самовизначення, суверенна рівність, повага прав людини, територіальна цілісність держав, непорушення кордонів, добросовісне виконання зобов'язань, справедливості в мирному врегулюванні спорів. Нарада ОБСЄ 1990 р. Консультативний висновок Постійної палати міжнародного правосуддя 1931 р. у справі про залізничне сполучення між Литвою та Польщею, що вперше сформулював положення про обов'язок ведення переговорів. Рішення Міжнародного суду ООН у справі про континентальний шельф Північного моря 1969 р. Рішення Міжнародного суду ООН у справі про юрисдикцію щодо рибальства 1974 р. Паризька сесія Ради міністрів закордонних справ 1946 р.

Заключний акт Ради з безпеки і співробітництва в Європі, 1975 р. Віденська конвенція про дипломатичні зносини, 1961 р.

Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Принципи та настанови для ведення міжнародних переговорів», прийнята 20.01.1999 р. Правила ведення переговорів:

добросовісність, а) сумлінність; б) участь у переговорах держав, життєві інтереси яких безпосередньо порушуються питаннями, що обговорюються; в) мета та предмет переговорів повинні відповідати принципам та нормам міжнародного права; г) слід дотримуватись взаємно узгоджених рамок переговорів; д) підтримувати конструктивну атмосферу на переговорах та утримуватись від будь-яких кроків, які могли б призвести до зриву переговорів або завадити їх проведенню; е) слід зосередити увагу на досягненні основних цілей переговорів; ж) якщо переговори заходять у глухий кут, держави повинні зробити все можливе для досягнення взаємоприйняттого та справедливого рішення. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Про відмову держав від дій, що ускладнюють досягнення домовленості про нерозповсюдження ядерної зброї», прийнята 1966 р. (утримання від будь-яких дій, які б могли утруднити досягнення домовленості про нерозповсюдження ядерної зброї; вжиття всіх необхідних кроків для якнайшвидшого укладення договору про нерозповсюдження ядерної зброї).

Договори окремих країн про майбутні переговори.

Література: 1-31, 59, 79.

Тема 4. Переговори як засіб вирішення міждержавних проблем

Сутність переговорного процесу. Поле переговорного процесу. Особливості переговорного процесу. Форми переговорного процесу. Мова переговорів.

Сучасні правила та правові норми ведення переговорів як результат тривалої переговорної практики. Особливості та характер проведення переговорів у формі міжнародних урядових організацій. Спеціальні сесії як форма переговорного процесу: зміст, особливості, функції. Участь зацікавлених сторін у переговорах: основні правила та особливості їх реалізації. Дотримання прав країн, які брали участі у переговорному процесі.

Погодження порядку денного переговорів. Порядок затвердження робочих органів переговорного процесу, їх склад та функції. Регламентация переговорного процесу. Проблема голосування під час переговорів.

Роль та місце багатосторонніх переговорів у дипломатичній практиці. Склад учасників багатосторонніх переговорів. Форми багатосторонніх переговорів. Процедури та регламент багатосторонніх переговорів. Міжнародні наради та зустрічі як форми багатосторонніх переговорів. Особливості проведення переговорів у рамках загальноєвропейської наради з безпеки та співробітництва у Гельсінкі (1973-1975 рр.). Правила та процедури формування делегацій на переговори.

Двосторонні переговори у дипломатичній практиці: зміст, особливості організації та проведення. Умови ефективності двосторонніх переговорів

Стан міжнародних відносин, їх вплив на переговорний процес.

Особливості проведення багатосторонніх та двосторонніх переговорів в умовах співробітництва та розрядки міжнародних відносин. Роль попередньої підготовки до переговорів. Експертне забезпечення переговорів. Значення реалізації процедурних прийомів та правил під час підготовки та ведення переговорів. Особливості організації переговорного процесу за умов конфронтації.

Два підходи до переговорів: неконструктивний торг та спільний пошук компромісних рішень.

Література: 1-31, 59, 79.

Тема 5. Правове оформлення переговорів (зміст, правила, форми, особливості класифікації). Міжнародні договори та пакти (сутність, особливості змісту права, правовий статус)

Основні форми договірних документів: власне міжнародний договір, угода, конвенція, протокол, акт, спільна декларація, спільні комюніке, обмін нотами чи листами та інших.: статус, функції, основні правила розробки.

Суб'єкти договірної практики: держави, міжнародні міжурядові організації, органи, які представляють народи, що борються за національне визволення та отримали міжнародно-правове визнання, ступінь та можливості їх участі у договірній практиці. Облік та фіксація прав та обов'язків сторін у договірних документах.

Принцип узгодженого волевиявлення сторін, умови його реалізації та значення.

Особливості розроблення договірних документів регіонів. Договірна практика України.

Міжнародний договір як основне джерело міжнародного права, його призначення та функції. Двосторонні та багатосторонні договори: зміст, особливості оформлення. Пакти як форма політичних договорів: особливості змісту, статус. Структура договору (пакту), призначення, спрямованість, зміст основних елементів. Роль та значення міжнародних договорів у регулюванні взаємовідносин суб'єктів міжнародного права.

Література: 1-3, 31, 39-40, 43, 56, 59-63, 76, 79.

Тема 6. Ведення переговорів як функція дипломатичного представництва України

Три напрямки діяльності дипломатичних представництв (функції): ведення переговорів, дипломатичний захист, інформаційна діяльність. Поняття «дипломатичні переговори». Мета дипломатичних переговорів. Поняття «ведення переговорів». Повноваження на ведення дипломатичних переговорів. Форми дипломатичних переговорів.

Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01.07.2010. Засади зовнішньої політики: забезпечення дипломатичними та іншими засобами і методами, передбаченими міжнародним правом, захисту суверенітету, територіальної цілісності та непорушності державних кордонів України, її політичних, економічних, енергетичних та інших інтересів. Дипломатичні переговори як головний засіб мирного врегулювання спорів.

Закон України «Про дипломатичну службу» від 07.06.1918. Функція організації проведення переговорів і підготовки укладення міжнародних договорів України. Процес формування договірних норм міжнародного права як результат дипломатичного переговорного процесу.

Віденська конвенція про дипломатичні зносини, 1961 р., імплементація її положень в національне законодавство України.

Указ Президента України «Про Положення про закордонні дипломатичні установи України» від 15.03.2021 р. Функція ведення переговорів з урядом держави перебування.

«Застарілість» міжнародно-правової бази та національного законодавства України, що регламентує діяльність дипломатичних представництв у сфері ведення переговорів.

Література: 1-3, 32, 49, 56, 59-62, 79, 100, 103.

Змістовий модуль 2.

Змістовий модуль 1. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕРЕГОВОРІВ У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Тема 7. Переговорний процес як юридична складова правової системи «стримувань і противаг» гілок влади в Україні.

Переговорний процес в контексті правової системи «стримувань і противаг» гілок влади в Україні.

Конституція України. Виключне право Президента України на ведення переговорів.

Повноваження Кабінету Міністрів України у переговорній діяльності.

Право Міністерства закордонних справ України координати ведення переговорів у сфері реалізації зовнішньої політики та участі України у міжнародних відносинах. Повноваження Міністерства оборони України та інших міністерств у переговорній діяльності. Рада національної безпеки і оборони України.

Повноваження інших суб'єктів правової системи «стримувань і противаг» в Україні у контексті питання переговорів.

Література: 32, 41-43, 47-49, 56, 59-63, 76, 79.

Тема 8. Колективні переговори з укладання колективних договорів та угод як організаційно-правова форма соціального діалогу

Соціальний діалог як відправна крапка, його форми. Правовідносини з ведення переговорів і укладення колективних договорів, угод як вид колективних трудових правовідносин. Коло суб'єктів правовідносин із ведення переговорів і укладення колективних договорів, угод. Юридичний зміст правовідносин із ведення переговорів і укладення колективних договорів, угод. Підстава виникнення правовідносин із ведення переговорів і укладення колективних договорів, угод.

Нормативне закріплення права на колективні переговори і укладення колективних договорів у міжнародних актах. Нормативне закріплення права на ведення переговорів і укладення колективних договорів, угод в актах національного трудового законодавства. Право на ведення колективних переговорів з укладання колективних договорів і угод як суб'єктивне трудове право. Юридична природа (характеристика) права на ведення колективних переговорів. Структура права на колективні переговори і укладення колективних договорів, угод (право-поведінка, право-вимога, право-домагання і право-користування).

Принципи здійснення права на ведення колективних переговорів і укладення колективних угод і договорів: міжнародні стандарти і законодавство України. Етапи реалізації права на колективні переговори і укладення колективних договорів, угод. Підстави припинення правовідносин із ведення переговорів і укладення колективних договорів, угод.

Реалізація права на колективні переговори і укладення колективних договорів, угод. Захист права на колективні переговори і укладення колективних договорів, угод.

Порядок ведення, поняття, предмет і принципи колективних переговорів з укладення колективних договорів, угод.

Учасники переговорів, їх права та обов'язки, гарантії і компенсації під час переговорів. Порядок вирішення розбіжностей під час ведення колективних переговорів. Відповідальність осіб, які представляють роботодавця і ухиляються від участі в переговорах або винні в ненаданні необхідної інформації.

Поняття і роль угод в регулюванні трудових, соціальних, економічних відносин. Види колективних угод, сфера їхньої дії, зміст. Генеральна угода як основний акт соціального діалогу. Сторони колективних угод. Контроль за виконанням колективних угод на всіх рівнях.

Поняття колективного договору. Сторони колективного договору та їхні представники. Зміст і структура колективного договору. Порядок укладення, зміни колективного договору і контроль за його виконанням.

Законодавчі проблеми і перспективи розвитку правового регулювання правовідносин із ведення переговорів і укладення колективних договорів, угод.

Література: 2, 10-16, 18-25, 27-30, 32, 37-40, 43-44, 50-51, 57, 59-63, 76.

Тема 9. Колективні переговори та врегулювання трудових спорів у сфері державної служби

Міжнародні стандарти із ведення колективних переговорів у сфері державної служби. Конвенції та рекомендації МОП. Національне законодавство із колективних переговорів у сфері державної служби.

Умови, що забезпечують функціонування конструктивної системи колективних переговорів у сфері державної служби: самоуправління і адекватне втручання. Структурування колективних переговорів у сфері соціальної служби: представники, що ведуть переговори; рівні переговорів і координація між рівнями. Методи і моделі колективних переговорів у сфері соціальної служби. Готування до колективних переговорів у сфері соціальної служби. Стимулювання створення зразкових робочих місць. Гендерний фактор і колективних переговорів у сфері соціальної служби. Вразливі групи.

Активне сприяння веденню колективних переговорів у сфері соціальної служби. Кодекси добросовісної практики у веденні колективних переговорів у сфері соціальної служби. Обов'язки добросовісного ведення колективних переговорів у сфері соціальної служби.

Строки дії ведення колективних договорів у сфері соціальної служби. Якість і структурованість колективних договорів у сфері соціальної служби. Забезпечення дії колективних договорів у сфері соціальної служби. Дії, у випадку зміни узгоджених умов колективних договорів у сфері соціальної служби.

Сумлінне та активне ведення колективних переговорів у сфері державної служби як альтернатива запобіганню конфліктам.

Колективні переговори в органах місцевого самоврядування. Питання, що є об'єктом колективних переговорів в органах місцевого самоврядування. Колективні переговори в органах місцевого самоврядування, що вимагають законодавчого схвалення. Рівні колективних переговорів.

Література: 2-3, 10-20, 22, 30, 32, 37, 38-44, 50-51, 57, 59-63, 76.

Тема 10. Переговори як спосіб управління конфліктами в бізнесі: правові аспекти

Поняття і сутність бізнесу. Види і особливості конфліктів у бізнесі. Особливості переговорів у бізнесі. Основні моделі переговорів у бізнесі. Типи переговорників у бізнес-переговорах. Предмети торгування у бізнес-переговорах. Процедура і зміст бізнес-переговорів.

Способи управління конфліктами в бізнесі. Умови застосування переговорів до конфліктів у бізнесі. Роль переговорів серед способів управління конфліктами в бізнесі.

Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. Закон України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 р. Цивільний кодекс України. Кодекс законів про працю України. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Кримінальний кодекс України. Практика Верховного Суду. Проблема захисту персональних даних під час підготовки та ведення бізнес переговорів.

Особливості ведення on-line переговорів (у месенджерах): правовий аспект. Інші проблемні аспекти бізнес-переговорів.

Література: 2-3, 21, 29-33, 45, 48, 50-51, 59-64, 66, 70-78, 81-84.

Тема 11. Переговори про укладання договору. Інститут переддоговірної відповідальності

Переговори про укладання договору: поняття, правове регулювання, правила. Порядок ведення переговорів по укладенню договору: бездоговірний і договірний. Угода про процедуру переговорів (переговорну процедуру): поняття.

Умови угоди про процедуру переговорів (переговорну процедуру): про предмет угоди; про місце, час переговорів, склад учасників переговорів та про їх повноваження; про конфіденційність, документацію у процесі переговорів, мову ведення переговорів та перекладача, розподіл витрат на стадії переговорів; про принципи ведення переговорів; про відповідальність сторін.

Угода про зміст майбутнього договору: поняття та різновиди (попередній договір, рамковий договір, угода про надання опціону на укладання договору).

Основні напрямки правового регулювання переговорного процесу. Про поняття свободи у проведенні переговорів про укладання договору.

Інститут переддоговірної відповідальності в світлі рекодифікації цивільного законодавства України. Окремі положення чинного Цивільного кодексу України, що регулюють організацію переговорів (вимоги щодо змісту, форми оферти і акцепту; положення ч. 4 ст. 213, 229, 241 ЦК України та ін.). Доктрина *culpa in contrahendo* (лат. – «вина в переговорах») Рудольфа фон Ієрінга.

Принцип добросовісності ведення переговорів та після їх завершення у праві країн континентальної правової сім'ї. Принцип свободи переговорного процесу у праві сім'ї загального права. Відмінність «*culpa in contrahendo*» варто відрізнити від «*dolus in contrahendo*» (за часом виникнення цих видів відповідальності, підстав відповідальності, за їх правовими наслідками).

Нормативне регулювання переддоговірної взаємодії сторін у міжнародних актах (Принципи міжнародних комерційних договорів ((Принципах УНІДРУА)), Принципи Європейського договірної права, Директиви Європейського Парламенту і Ради ЄС, що спрямовані, насамперед, на захист прав споживачів, і стосуються в основному надання інформації про товари, роботи, послуги тощо).

Критерії добросовісності. Інтелектуальні (усвідомлення власних дій і передбачення можливого результату) і вольові (бажання або небажання настання цього результату) елементи недобросовісності.

Заборона на розкриття та використання інформації, яка передається однією стороною як конфіденційна в процесі переговорів. Обов'язки, що розкривають зміст вимоги добросовісного ведення переговорів.

Підстави переддоговірної відповідальності.

Форми відповідальності за недобросовісне (за порушення зобов'язань) ведення переговорів (відшкодування збитків, стягнення неустойки (ч. 2 ст. 216, 1166 ЦК України)).

Література: 31-34, 45, 50-51, 58-64, 66, 70-78, 80.

Тема 12. Переговори у професійній юридичній діяльності.

Правові основи переговорної діяльності працівників правоохоронних органів в екстремальних умовах. Особливості ведення переговорів щодо осіб, які вчинили кримінальні правопорушення. Правові основи ведення працівниками правоохоронних органів переговорів у випадку виникнення масових безпорядків. Участь прокурора в кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення: особливості ведення переговорів.

Особливості участі адвоката у переговорній діяльності (в земельних, сімейних, цивільних тощо правовідносинах).

Особливості участі нотаріуса в переговорній діяльності (в земельних, сімейних, спадкових, цивільних тощо правовідносинах)

Література: 4-9, 21, 32, 35-36, 41, 43, 46-48, 50-51, 52-55, 59-63, 65, 67-69, 76-77, 85.

Тема 13. Ведення переговорів із терористами: правовий аспект

Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників ООН від 17.12.1979. Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму від 16.05.2005. Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом від 27.01.1977.

Модельний закон про протидію тероризму СНД від 03.12.2009 № 33-18. Антитерористичне законодавство іноземних держав. Конституція України (ст. ст. 3, 17, 27). Кримінальний кодекс України (ст. 258). Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон України «Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003. Закон України «Про основи національної безпеки України». Укази Президента України. Постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України. Міжвідомчі та відомчі нормативно-правові акти, що забезпечують переговорну діяльність із терористами.

Правові принципи процесу ведення переговорів: верховенства права; законності; гуманізму; пріоритету заходів попередження тероризму; пріоритетності захисту прав осіб, що піддаються небезпеці; правомірність заподіяння шкоди терористу; невідворотності покарання за здійснення терористичної діяльності.

«Право на вбивство» під час терористичної операції (ч. 3 ст. 16 Закону України «Про боротьбу з тероризмом»).

Література: 4-9, 32-36, 46-47, 54-55, 59-63, 65, 67-69, 76, 85-86.

**4. Структура залікового кредиту з дисципліни
«Правове регулювання конфліктів та медіація»**

Денна форма навчання

	Кількість годин				
	Лекції	Практи- чні	Індивіду- -альна робота	Самос- тійна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. ПЕРЕГОВОРИ: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ І МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТИ					
Тема 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація». Генеза правового регулювання інституту переговорів	3	-	1	8	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
Тема 2. Переговори і переговорний процес: теоретико-правові засади	3	2	1	7	
Тема 3. Міжнародно-правові основи переговорів	2	-	-	7	
Тема 4. Переговори як засіб вирішення міждержавних проблем	2	2	-	7	
Тема 5. Правове оформлення переговорів (зміст, правила, форми, особливості класифікації). Міжнародні договори та пакти (сутність, особливості змісту права, правовий статус)	2	2	-	7	
Тема 6. Ведення переговорів як функція дипломатичного представництва України	2	2	-	7	
Змістовий модуль 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕРЕГОВОРІВ У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ					
Тема 7. Переговорний процес як юридична складова правової системи «стримувань і противаг» гілок влади в Україні	3	-	1	8	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
Тема 8. Колективні переговори з укладання колективних договорів та угод як організаційно-правова форма соціального діалогу	2	2	-	7	
Тема 9. Колективні переговори та врегулювання трудових спорів у сфері державної служби	2	-	1	7	
Тема 10. Переговори як спосіб управління конфліктами в бізнесі: правові аспекти	2	-	1	7	
Тема 11. Переговори про укладання договору. Інститут переддоговірної відповідальності	2	2	-	7	
Тема 12. Переговори у професійній юридичній діяльності	3	2	-	7	
Тема 13. Ведення переговорів із терористами: правовий аспект	2	1	-	8	
Разом	30	15	5	94	

Вид підсумкового контролю	залік			
Заочна форма навчання				
Тема	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. ПЕРЕГОВОРИ: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ І МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТИ				
Тема 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація». Генеза правового регулювання інституту переговорів	-	-	10	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
Тема 2. Переговори і переговорний процес: теоретико-правові засади	1	-	10	
Тема 3. Міжнародно-правові основи переговорів	-	-	11	
Тема 4. Переговори як засіб вирішення міждержавних проблем	1	-	10	
Тема 5. Правове оформлення переговорів (зміст, правила, форми, особливості класифікації). Міжнародні договори та пакти (сутність, особливості змісту права, правовий статус)	1	-	11	
Тема 6. Ведення переговорів як функція дипломатичного представництва України	1	2	11	
Змістовий модуль 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕРЕГОВОРІВ У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ				
Тема 7. Переговорний процес як юридична складова правової системи «стримувань і противаг» гілок влади в Україні	-	-	11	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
Тема 8. Колективні переговори з укладання колективних договорів та угод як організаційно-правова форма соціального діалогу	1	-	11	
Тема 9. Колективні переговори та врегулювання трудових спорів у сфері державної служби	-	-	11	
Тема 10. Переговори як спосіб управління конфліктами в бізнесі: правові аспекти	-	-	11	
Тема 11. Переговори про укладання договору. Інститут переддоговірної відповідальності	1	-	10	
Тема 12. Переговори у професійній юридичній діяльності	1	-	10	
Тема 13. Ведення переговорів із терористами: правовий аспект	1	2	11	
Разом	8	4	138	
Вид підсумкового контролю	залік			

5. Тематика практичних занять *Денна форма навчання*

Практичне заняття № 1

Тема: Переговори і переговорний процес: теоретико-правові засади

Мета: Вивчити теоретико-правові засади переговорів і переговорного процесу

Питання для обговорення

1. Переговори: поняття, сутність, правова природа, ознаки переговорів.
2. Типи переговорів. Види переговорів та їх класифікація.
3. Компоненти переговорного процесу: статус учасників та їх сприйняття одне одним; проблемна ситуація; цілі учасників; комунікація та спільна робота; узгоджені правила і норми; ресурси; взаємоприйнята угода.
4. Етапи переговорного процесу.
5. Стратегії і тактики переговорів.

Література: 59, 60, 62, 63, 76.

Практичне заняття № 2.

Тема: Переговори як засіб вирішення міждержавних проблем

Мета: Оволодіти знаннями про переговори як засіб вирішення міждержавних проблем

Питання для обговорення

1. Переговорний процес у міжнародних відносинах: сутність, поле, особливості, форми. Мова переговорів.
2. Сучасні правила та правові норми ведення переговорів як результат тривалої переговорної практики.
3. Особливості та характер проведення переговорів у формі міжнародних урядових організацій.
4. Спеціальні сесії як форма переговорного процесу: зміст, особливості, функції.
5. Участь зацікавлених сторін у переговорах: основні правила та особливості їх реалізації.
6. Погодження порядку денного переговорів. Порядок затвердження робочих органів переговорного процесу, їх склад та функції. Регламентація переговорного процесу. Проблема голосування під час переговорів.
7. Багатосторонні переговори у дипломатичній практиці: роль, місце у дипломатичній практиці, форми; склад учасників; процедури та регламент. Міжнародні наради та зустрічі як форми багатосторонніх переговорів.
8. Двосторонні переговори у дипломатичній практиці: зміст, особливості організації та проведення; умови ефективності.
9. Особливості організації переговорного процесу за умов конфронтації.
10. Підходи до переговорів: неконструктивний торг та спільний пошук компромісних рішень.

Література: 1-31, 59, 79.

Практичне заняття № 3

Тема: Правове оформлення переговорів (зміст, правила, форми, особливості класифікації). Міжнародні договори та пакти (сутність, особливості змісту права, правовий статус).

Мета. Вивчити особливості правового оформлення переговорів, а також сутність, особливості змісту права, правовий статус міжнародних договорів та пактів.

Питання для обговорення

1. Основні форми договірних документів. Статус, функції, основні правила розробки.

2. Суб'єкти договірної практики: держави, міжнародні міжурядові організації, органи, які представляють народи, що борються за національне визволення та отримали міжнародно-правове визнання, ступінь та можливості їх участі у договірній практиці.
3. Принцип узгодженого волевиявлення сторін, умови його реалізації та значення.
4. Особливості розроблення договірних документів регіонів. Договірна практика України.
5. Міжнародний договір як основне джерело міжнародного права, його призначення та функції.
6. Структура договору (пакту), призначення, спрямованість, зміст основних елементів.
7. Роль та значення міжнародних договорів у регулюванні взаємовідносин суб'єктів міжнародного права.

Література: 1-3, 31, 39-40, 43, 56, 59-63, 76, 79.

Практичне заняття № 4

Тема: Ведення переговорів як функція дипломатичного представництва України

Мета: Отримати знання та практичні навички із ведення дипломатичних переговорів

Питання для обговорення

1. Дипломатичні переговори: поняття, мета, особливості та форми.
2. Ведення дипломатичних переговорів. Повноваження на ведення дипломатичних переговорів.
3. Функція організації проведення переговорів і підготовки укладення міжнародних договорів України.
4. Процес формування договірних норм міжнародного права як результат дипломатичного переговорного процесу.
5. «Застарілість» міжнародно-правової бази та національного законодавства України, що регламентує діяльність дипломатичних представництв у сфері ведення переговорів.

Література: 1-3, 32, 49, 56, 59-62, 79.

Практичне заняття № 5

Тема: Колективні переговори з укладання колективних договорів та угод як організаційно-правова форма соціального діалогу

Мета: Отримати знання і практичні навички у веденні колективних переговорів

Питання для обговорення

1. Соціальний діалог як відправна крапка, його форми.
 2. Правовідносини з ведення переговорів і укладення колективних договорів, угод як вид колективних трудових правовідносин: коло суб'єктів; юридичний зміст; підстава виникнення.
 3. Нормативне закріплення права на колективні переговори і укладення колективних договорів у міжнародних і національних актах.
 4. Право на ведення колективних переговорів з укладання колективних договорів і угод як суб'єктивне трудове право: юридична природа (характеристика); структура.
 5. Принципи здійснення права на ведення колективних переговорів і укладення колективних угод і договорів: міжнародні стандарти і законодавство України.
 6. Реалізація і захист права на колективні переговори і укладення колективних договорів, угод. Підстави припинення правовідносин із ведення переговорів і укладення колективних договорів, угод.
 7. Порядок ведення, поняття, предмет і принципи колективних переговорів з укладання колективних договорів, угод.
- Учасники переговорів, їх права та обов'язки, гарантії і компенсації під час переговорів. Порядок вирішення розбіжностей під час ведення колективних переговорів.

8. Відповідальність осіб, які представляють роботодавця і ухиляються від участі в переговорах або винні в ненаданні необхідної інформації.

Література: 2-3, 10-20, 22, 30, 32, 37, 38-44, 50-51, 57, 59-63.

Практичне заняття № 6

Тема: Переговори про укладання договору. Інститут переддоговірної відповідальності

Мета: Отримати знання про переговори про укладення договору та інститут переддоговірної відповідальності

Питання для обговорення

1. Переговори про укладання договору: поняття, правове регулювання, правила, порядок.
2. Ведення переговорів по укладенню договору: бездоговірний і договірний. Угода про процедуру переговорів (переговорну процедуру): поняття, умови.
3. Угода про зміст майбутнього договору: поняття та різновиди (попередній договір, рамковий договір, угода про надання опціону на укладання договору).
4. Свобода у проведенні переговорів про укладання договору.
5. Інститут переддоговірної відповідальності в світлі рекодифікації цивільного законодавства України.
6. Принцип добросовісності ведення переговорів та після їх завершення у праві країн континентальної правової сім'ї. Принцип свободи переговорного процесу у праві сім'ї загального права.
7. Нормативне регулювання переддоговірної взаємодії сторін у міжнародних актах.
8. Критерії добросовісності. Інтелектуальні (усвідомлення власних дій і передбачення можливого результату) і вольові (бажання або небажання настання цього результату) елементи недобросовісності.
9. Заборона на розкриття та використання інформації, яка передається однією стороною як конфіденційна в процесі переговорів. Обов'язки, що розкривають зміст вимоги добросовісного ведення переговорів.
10. Підстави переддоговірної відповідальності. Форми відповідальності за недобросовісне ведення переговорів.

Література: 31-34, 45, 50-51, 58-64, 66, 70-78, 80.

Практичне заняття № 7

Тема: Переговори у професійній юридичній діяльності.

Мета: Отримати знання і практичні навички у веденні переговорів, що здійснюються у професійній юридичній діяльності.

Питання для обговорення

1. Правові основи переговорної діяльності працівників правоохоронних органів в екстремальних умовах.
2. Участь прокурора в кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення: особливості ведення переговорів.
3. Особливості участі адвоката у переговорній діяльності (в земельних, сімейних, цивільних тощо правовідносинах).
4. Особливості участі нотаріуса в переговорній діяльності (в земельних, сімейних, спадкових, цивільних тощо правовідносинах)

Література: 4-9, 21, 32, 35-36, 41, 43, 46-48, 50-51, 52-55, 59-63, 65, 67-69, 76-77, 85.

Практичне заняття № 8

Тема: Ведення переговорів із терористами: правовий аспект

Мета: Отримати знання і практичні навички із правових основ ведення переговорів із терористами

Питання для обговорення

1. Міжнародне законодавство у сфері боротьби із терористами.
2. Міжвідомчі та відомчі нормативно-правові акти, що забезпечують переговорну діяльність із терористами.
3. Правові принципи процесу ведення переговорів: верховенства права; законності; гуманізму; пріоритету заходів попередження тероризму; пріоритетності захисту прав осіб, що піддаються небезпеці; правомірність заподіяння шкоди терористу; невідворотності покарання за здійснення терористичної діяльності.
4. «Право на вбивство» під час терористичної операції.

Література: 4-9, 32-36, 46-47, 54-55, 59-63, 65, 67-69, 76, 85-86.

Заочна форма навчання

Практичне заняття №1

Тема: Ведення переговорів як функція дипломатичного представництва України

Мета: Отримати знання та практичні навички із ведення дипломатичних переговорів

Питання для обговорення

1. Дипломатичні переговори: поняття, мета, особливості та форми.
2. Ведення дипломатичних переговорів. Повноваження на ведення дипломатичних переговорів.
3. Функція організації проведення переговорів і підготовки укладення міжнародних договорів України.
4. Процес формування договірних норм міжнародного права як результат дипломатичного переговорного процесу.
5. «Застарілість» міжнародно-правової бази та національного законодавства України, що регламентує діяльність дипломатичних представництв у сфері ведення переговорів.

Література: 1-3, 32, 49, 56, 59-62, 79.

Практичне заняття №2

Тема: Ведення переговорів із терористами: правовий аспект

Мета: Отримати знання і практичні навички із правових основ ведення переговорів із терористами

Питання для обговорення

1. Міжнародне законодавство у сфері боротьби із терористами.
2. Міжвідомчі та відомчі нормативно-правові акти, що забезпечують переговорну діяльність із терористами.
3. Правові принципи процесу ведення переговорів: верховенства права; законності; гуманізму; пріоритету заходів попередження тероризму; пріоритетності захисту прав осіб, що піддаються небезпеці; правомірність заподіяння шкоди терористу; невідворотності покарання за здійснення терористичної діяльності.
4. «Право на вбивство» під час терористичної операції.

Література: 4-9, 32-36, 46-47, 54-55, 59-63, 65, 67-69, 76, 85-86.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

КПЗ з навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин» виконується студентами у формі аналізу та інтерпретації тестових завдань, результатів ділових ігор, що стосуються курсу, а також у формі готування доповідей-презентацій. Для цього розроблено ряд тестів, ігор, тренінгів, практикумів.

Варіанти КПЗ з навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин»:

1. Підготуйте доповідь-презентацію «Новітні загрози для глобального миру і стабільності».
2. Підготуйте доповідь-презентацію «Стиль ведення переговорів: особистісний, професійний та національний».
3. Підготуйте доповідь-презентацію «Технологія посередництва».
4. Підготуйте доповідь-презентацію «Роль і значення переговорів у політиці й суспільному житті».
5. Підготуйте доповідь-презентацію «Способи запобігання і розв'язання інноваційних конфліктів».
6. Підготуйте доповідь-презентацію «Революція як різновид політичних конфліктів».
7. Підготуйте доповідь-презентацію «Революція як різновид політичних конфліктів».
8. Підготуйте доповідь-презентацію «Правове регулювання переговорів до готування договору: досвід іноземних держав».
9. Підготуйте доповідь-презентацію «Особливості участі адвоката у переговорному процесі щодо визначення місця проживання дитини».
10. Підготуйте доповідь-презентацію «Правовий статус переговорника: досвід іноземних держав».
11. Підготуйте доповідь-презентацію «Інститут договірної відповідальності: досвід іноземних держав».
12. Підготуйте доповідь-презентацію «Договір про здійснення переговорів: досвід іноземних держав».
13. Підготуйте доповідь-презентацію «Переговори і медіація: порівняльно-правовий аспект».
14. Підготуйте доповідь-презентацію «Масштаби і пріоритети договірної практики України».
15. Підготуйте доповідь-презентацію «Роль особистісного фактору в переговорному процесі».
16. Підготуйте доповідь-презентацію «Шляхи формування переговорної культури».
17. Підготуйте доповідь-презентацію «Переговори і судове вирішення спорів: переваги і недоліки».
18. Підготуйте доповідь-презентацію «Дипломатичні перемовини: історія становлення в Україні».
19. Підготуйте доповідь-презентацію «Юридичні переговори: досвід англо-американських країн».
20. Підготуйте доповідь-презентацію «Правові основи переговорного процесу у військових конфліктах».

7. Самостійна робота студентів

№ п/п	Тема
1	Загальна характеристика навчальної дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація». Генеза правового регулювання інституту переговорів
2	Переговори і переговорний процес: теоретико-правові засади
3	Міжнародно-правові основи переговорів
4	Переговори як засіб вирішення міждержавних проблем
5	Правове оформлення переговорів (зміст, правила, форми, особливості класифікації). Міжнародні договори та пакти (сутність, особливості змісту права, правовий статус)
6	Ведення переговорів як функція дипломатичного представництва України
7	Переговорний процес як юридична складова правової системи «стримувань і противаг» гілок влади в Україні
8	Колективні переговори з укладання колективних договорів та угод як організаційно-правова форма соціального діалогу
9	Колективні переговори та врегулювання трудових спорів у сфері державної служби
10	Переговори як спосіб управління конфліктами в бізнесі: правові аспекти
11	Переговори про укладання договору. Інститут переддоговірної відповідальності
12	Переговори у професійній юридичній діяльності
13	Ведення переговорів із терористами: правовий аспект

8. Тренінг з дисципліни

Тематика: Рольові ігри «Нотаріус як посередник у спадковій справі» та «Участь адвоката у конфлікті між членами сім'ї, пов'язаному із шлюбним договором».

Студенти спробують себе у ролі професійних переговорників, проводячи переговорні процедури у конфліктах, що виникли із спадкових та сімейних відносин. Обґрунтують, обрані ними стратегії і тактики переговорів, а також результати, яких вони планували досягнути і яких вони реально досягнули. Проаналізують норми законодавства, етики і моралі, на яких ґрунтувалися їх переговорні процедури.

9. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, індивідуальна робота, метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, ділові ігри, виконання КПЗ, підготовка і презентація проектів.

10. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Правове регулювання конфліктів та медіація» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;

- тренінги у вигляді рольових ігор;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюють конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватися в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

12. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Правове регулювання конфліктів та медіація” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40 %	30 %
1. Усне опитування під час занять (6 тем по 5 балів = 30 балів). 2. Письмова робота 70 балів	1. Усне опитування під час занять (7 теми по 5 балів = 35 балів). 2. Письмова робота = 65 балів	1. Написання КППЗ, яке включає: підготування доповіді-презентації = 60 балів 2. Захист КППЗ = 20 балів 3. Оцінка за тренінг = 20 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
---	--------------	------------

1.	Опорні конспекти лекцій, навчальні посібники.	1-13
2.	Робоча навчальна програма.	1-13
3.	Збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.	1-13
4.	Засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).	1-13
5.	Завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин».	1-13
6.	Програмне забезпечення: Microsoft Office Word, Microsoft PowerPoint, AIMP, Moodle.	1-13
7.	Технічне забезпечення: ноутбук, проектор.	1-13

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти:

1. Віденської конвенції про дипломатичні зносини ООН від 18.04.1961 (ратифікація від 21.03.1964). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048/card2#Card
2. Статут ООН від 26.06.1945 (редакція від 16.09.2005). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010/card2#Card
3. Паризька хартія для нової Європи від 21.11.1990. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_058#Text
4. Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників ООН від 17.12.1979. (приєднання від 08.05.1987). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_087#Text
5. Декларація про заходи ліквідації міжнародного тероризму ООН від 09.12.1994. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_502.
6. Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму від 16.05.2005. (ратифікація від 31.07.2006). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_712#Text
7. Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом від 27.01.1977. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_331.
8. Модельний закон про протидію тероризму СНД від 03.12.2009. № 33-18. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_m84#Text
9. Глобальна контртерористична стратегія ООН, 2006. URL: <https://www.un.org/counterterrorism/ctitf/ru/un-globalcounterterrorism-strategy>.
10. Конвенція МОП № 87 про свободу асоціації та захист права на організацію від 09.07.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_125/card2#Card
11. Конвенція МОП № 94 про трудові статті у договорах, укладених державними органами влади від 08.06.1949. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-moscow/documents/publication/wcms_306642.pdf
12. Конвенція МОП № 98 про застосування принципів права на організацію і на ведення колективних переговорів від 01.07.1949 (ратифікація від 14.09.1956) від URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_004/card2#Card
13. Конвенція МОП № 103 про охорону материнства (переглянута в 1952 році) від 28.06.1952 (редакція від 15.06.2000). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_122#Text
14. Конвенція МОП № 111 про дискримінацію в галузі праці та занять від 25.06.1958 (редакція від 24.06.1975). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_161#Text
15. Конвенція МОП № 135 про захист прав представників працівників на підприємстві та можливості, що їм надаються від 23.06.1971 (ратифікація від 15.05.2003). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_186#Text
16. Конвенція МОП № 149 про зайнятість та умови праці й життя сестринського персоналу від 21.06.1977. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_056#Text
17. Конвенція МОП № 151 про захист права на організацію та процедури визначення умов зайнятості на державній службі від 27.06.1978 (редакція від 27.06.1978). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_187
18. Конвенція МОП № 154 про сприяння колективним переговорам від 19.06.1981 (ратифікація від 04.02.1994). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_006#Text

19. Конвенція МОП №158 про припинення трудових відносин з ініціативи роботодавця від 22.06.1982 (ратифікація від 04.02.1994). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_005/card2#Card
20. Рекомендація МОП № 91 щодо колективних договорів 29.06.1951. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_231#Text
21. Рекомендація МОП № 92 щодо добровільного примирення та арбітражу 29.06.1951. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_232/card2#Card
22. Рекомендація МОП № 113 щодо консультацій та співробітництва між державною владою та організаціями підприємців і працівників у галузевому та в національному масштабі від 20.06.1960. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_243/card2#Card
23. Рекомендація МОП № 129 щодо зв'язків між адміністрацією і трудівниками на підприємстві від 28.06.1967. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_074/card2#Card
24. Рекомендація МОП № 130 щодо розгляду скарг на підприємствах з метою їх вирішення від 29.06.1967. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_250/card2#Card
25. Рекомендація МОП № 143 щодо захисту прав представників працівників на підприємстві та можливостей, які їм надаються від 23.06.1971. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_257/card2#Card
26. Рекомендація МОП № 159 щодо процедур визначення умов зайнятості на державній службі від 27.06.1978. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_272/card2#Card
27. Рекомендація МОП № 162 щодо літніх працівників від 23.06.1980. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_089/card2#Card
28. Рекомендація МОП № 163 щодо сприяння колективним переговорам від 19.06.1981. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_274/card2#Card
29. Доповідь V МОП «Гендерна рівність – основа гідної праці» на Міжнародній конференції праці, 98 сесія 2009. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---relconf/documents/meetingdocument/wcms_106178.pdf
30. Директива № 2008/48/ЄС Європейського Парламенту і Ради ЄС про договори споживчого кредитування і відміну Директиви Ради ЄС 87/102/ЄС від 23.04.2008. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b19#Text
31. Принципи міжнародних комерційних договорів (принципи УНІДРУА (UNIDROIT) від 01.01.1994. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_920/card2#Card
32. Конституція України від 28.06.1996. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
33. Господарський кодекс України від 16.01.2003. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/card2#Card>
34. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/card2#Card>
35. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/card2#Card>
36. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/card2#Card>
37. Кодексом законів про працю України № 322-VIII від 10.12.1971. (редакція від 15.12.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08/card2#Card>
38. Закон України «Про колективні договори та угоди» від 01.07.1993. № 3356-XII (редакція від 27.12.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>
39. Закон України «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності» від 15.09.1999. № 1045-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14/card2#Card>
40. Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 03.03.1998. № 137/98-ВР (редакція від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80#Text>
41. Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015. (редакція від 01.01.2022). № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19/card2#Card>
42. Закон України «Про місцеве самоврядування» від 21.05.1997. № 280/97-ВР. (редакція від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/card2#Card>
43. Закон України «Про соціальний діалог в Україні» від 23.12.2010. № 2862-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17/card2#Card>
44. Закон України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» від 22.06.2012. № 5026-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17#Text>

45. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12/card2#Card>
46. Закон України «Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003. № 638-IV (редакція від 01.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text>
47. Закон України «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003. № 964-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
48. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01.07.2010. № 2411-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17/card2#Card>
49. Закон України «Про дипломатичну службу» від 07.07.2018. № 2449-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19/card2#Card>
50. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12/card2#Card>.
51. Закон України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17/card2#Card>
52. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» 05.07.2012. № 5076-VI (редакція від 16.07.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17/card2#Card>
53. Закон України «Про нотаріат» від 02.09.1993. № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12/card2#Card>
54. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/card2#Card>
55. Указ Президента України «Про Концепцію боротьби з тероризмом» від 05.03.2019. № 53/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/53/2019>.
56. Указ Президента України «Про Положення про закордонні дипломатичні установи України» від 15.03.2021. № 99/2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99/2021/card2#Card>
57. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок повідомної реєстрації галузевих (міжгалузевих) і територіальних угод, колективних договорів» від 13.02.2013. № 115 (редакція від 24.12.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/115-2013-%D0%BF#Text>
58. Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення робочої групи щодо рекодифікації (оновлення) цивільного законодавства України» від 17.07.2019. № 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/650-2019-%D0%BF#Text>

Література:

Основна:

59. Вайнагій М. В. Теоретико-правові проблеми переговорного процесу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ - 2021, 19 с.
60. Ващенко І. В., Кляп М. І. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. К, В-во: «Знання», 2013, 407 с.
61. Рахліс В. Л., Павленко О. О. Переговори і медіація: підручник для підготовки професійного переговорника. Дніпро ТОВ «Дріант», видання 2-е перероблене, 2021. 344 с.
62. Чанишева Г. І. Соціальний діалог: навч.-метод. посібник. Одеса: Фенікс, 2021. 81 с.

Допоміжна:

63. Вакулич В. М. Законодавство України і тероризм. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/putp/2010-2/doc/2/01.pdf>
64. Гбур З., Кошова С. Нормативно-правові засади боротьби з тероризмом в Україні. *Аспекти публічного управління*. Том 9. 2021. № 1. С. 72-80. URL: <file:///C:/Users/Oksana/Desktop/%D0%9F%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B8/%D0%A2%D0%B5%D1%80%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B8/854-Article%20Text-1282-1-10-20210416.pdf>
65. Канзафарова І. С., Федорко М. Є. Інститут переддоговірної відповідальності в світлі рекодифікації цивільного законодавства України. *Правова держава*. 2020. № 40. С. 74-83.
66. Кармазова Олександра. Медіація та переговори як альтернативні способи вирішення спорів. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 5. С. 13-18.
67. Карнаух В. С. Переддоговірна відповідальність у межах регулювання деліктних відносин та інституту зловживання правом (на прикладі України й Німеччини). *Право і суспільство*. 2015. Частина 3. № 6. С. 78-82.
68. Квіт Н.М. Переддоговірна відповідальність або «culpa in contrahendo» як перспектива для України. *Право і суспільство*. 2015. № 1. С. 80–85. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_1_16

